

NAJDI SVÉ PŘEDKY V BANÁTU

I. Legenda

Jednoho dne se Její Milost císařovna Marie Terezie rozhodla vyřešit cestou pohrůžky a příkladného trestu vzrůstající se prostituci v monarchii. Dle jejího nařízení byly zadrženy některé „pověstné“ dámy nejstaršího řemesla z velkých měst monarchie, a poté deportovány lodími po Dunaji do neosídleného pohraničí monarchie, tedy i do rumunského Banátu.

V Banátu (ale i jinde) je již očekávali němečtí či uherští osídlenci těchto končin a „vyvolené“ dámy si přebrali a odvedli do svých domů jako manželky. Někteří z těchto mužů byli trestanci vyhoštění ze svých zemí. Během krátké doby tak na základě nařízení císařovny založily odsunuté prostitutky nové rodiny, které žily ve velmi drsných podmínkách tamějšího prostředí. Mezi dámami, které takto dopadly, byly i ženy z Čech a Moravy.

Po mnoha letech požádaly některé ženy z Čech, kterým se stýskalo, prostřednictvím oravického hrófa Magyarliho císařskou komoru o osídlení těchto končin lidmi z Čech. Gróf Magyarli svou žádost zdůvodnil nutnou stálou strážní službou proti Turkům a hospodářskými hledisky (těžba dřeva, dolování, obdělávání půdy). Císařská komora souhlasila, a tak začal v Čechách probíhat nábor s výhodnými podmínkami pro nové osadníky. To ještě nikdo netušil do jakého drsného kraje odchází...

Během první třetiny 19. století došlo k osídlení banátských končin českým živlem a postupně pokračovalo až do sedmdesátých let 19. století. Do dnešní doby se nám zachovalo šest vesnic, kde se dosud mluví krásnou češtinou: Svatá Helena, Gernik, Rovensko, Bígr, Eibentál a Šumice.

II. Výpis

Seděli jsme v domě strýčka Šubrt v banátském Křivensku, jak místní Češi nazývají své Rovensko. Ves je totiž rozložena na hřebeni kopce, a tak neustále chodíte nahoru dolů. Popíjeli jsme „cujku“, místní slivovici a klábosili. Když jsem se začal zajímat, odkud jeho rodina do Banátu přišla, vytáhl z šuplete papír. Byl na něm výpis příchozích rodin do Rovenska i s určením jejich původního domova.

Zaujalo mne, že většina usedlíků přišla do obce z Berounska, Hořovicka a Zbirožska, a tak jsem si ho přepsal. Po čase mi to nedalo a zjistil jsem podrobnější údaje i o ostatních obcích, za což děkuji Českému kulturnímu centru v Bukurešti. Zjistil jsem, že největší současná česká vesnice v Banátu Gernik, byla osídlena „Plazáky“. Proto si dovoluji čtenářům předložit tento doplněný výpis k nahlédnutí a případnému nalezení svých ztracených odeslých předků.

III. Osídlenci z plaského kraje

Osídlenci z Plaska přišli do Banátu z prostoru ohraničeném na jihu říčkou Třemešnou, na severu řekou Střelou, na východě ohybem Berounky a na západě hřbetem plaských lesů. Usadili se převážně v obci Gernik, která se dosud rozděluje na dvě části: na Velkou stranu, kde žijí „Plazáci“ a Malou stranu, kde žijí „Hornáci“ (od Kutné Hory). Dodnes hraje tento lokální původ v obci důležitou roli při společenských událostech a sousedských půtkách. Výpis příjmení i s původní českou obcí čtenářům přikládám k nahlédnutí.

Gernik

Beránek	Žichlice
Bouda	Hromnice, Nynice
Bradáč	Hromnice
Fanta	Nadryby
Fenzel	Žichlice
Hanzlíček	Hromnice
Hofman	Nynice
Křeš (Krzecs, Krzetsch)	Hromnice
Kubíček	Hromnice
Mašek	Žichlice, Hromnice
Roth	Robčice, Hromnice
Seidel	Hromnice
Svoboda	Hromnice
Ševčík (Šefčík)	Jarov
Kuškoví	kočovní cikáni

Nezařazení, ale s možným „plaským“ původem: Lovčík
Richter (Richtr)

Petr Zemánek-Točník-2005